

ANVISNING OM RÄTTEGÅNGSKOSTNADER**Betalning med statsmedel av privata rättegångsbiträdens räkningar, bevisningskostnader, o. a. av domstolarna fastställda arvoden**

Behörighet	Statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp (389/2002), 20 § Förordningen om bestridande av bevisningskostnader med statens medel (813/1972), 19 §
Giltighetstid	från 1.4.2006 tills vidare
Upphäver	JM:s anvisning 4/33/2003 (meddelad 7.5.2003)
Mottagare	Domstolarna, polisinrättningarna vid häradsämbetena, rättshjälpsbyråerna, konkursombudsmannens byrå, barnatillsyningsmännen, kommunernas socialvårdsmyndigheter, Finlands Advokatförbund r.f., arbetsrådet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Tillämpningsområde.....	2
Arvoden och kostnadsersättningar till rättegångsbiträden, försvarare och stödpersoner	2
Mervärdesskatt.....	3
Specialfall	
Statistik.....	4
Skuldutredare.....	4
Retroaktivt beviljad rättshjälp.....	4
Godkännande av faktura.....	5
Domstolsavgifter	5
Indrivning av ersättning hos motparten till den som beviljats rättshjälp.....	5
Ersättning för rättegångskostnader med statsmedel till personer som frikänts från åtal.....	6
Översättnings-, tolk- och sakkunnigarvoden	7
Ersättningar på basis av konkurslagen	
Faderskapsundersökningar, arvoden åt förlikningsmän o.dyl.....	7
Förskottsinnehållning	8
Pensionspremier.....	8
Betalningsmottagaren betalar företagarpension.....	8
Betalningsmottagaren betalar inte företagarpension.....	8
Bevisningskostnader som betalas av statsmedel	8
Domstolarna.....	8
Ersättning till ledsagare.....	10
Polisinrättningarna	10
Återindrivning av bevisningskostnader till staten.....	11
Skattefrihet för ersättning av bevisningskostnader.....	11
Resarrangemang och ersättningar för vittnen och målsägande som inkallas från utlandet.....	11
Blanketter	12
Skickande av fakturor och blanketter till servicecentralen.....	12
Frågor	13

Justitieförvaltningens servicecentrals verksamhetsställe i Tavastehus betalar fakturorna för privata biträden som förordnats för personer som fått rättshjälp och försvarare, målsägandebiträden och stödpersoner som förordnats med stöd av 2 kap. 1, 1 a och 3 § i lagen om rättegång i brottmål, rättegångskostnader som skall ersättas med stöd av 9 kap. 1 a § i strafflagen, vissa andra av domstolarna fastställda arvoden och kostnadsersättningar samt de bevisningskostnader som skall betalas av statens medel.

Justitieministeriet har sedan 1.1.1996 inte till polisdistrikten betalat ersättningar för kostnaderna för hämtning av personer som förordnats bli hämtade till domstolsbehandling. Om yrkande på samt betalning och ersättning av dessa kostnader till staten har justitieministeriet utfärdat anvisning 399/31/95, 20.12.1995 och inrikesministeriet anvisning 18/011/95, 19.12.1995. Dessa är alltjämt i kraft.

Tillämpningsområde Denna anvisning iakttas vid betalning av arvoden och kostnadsersättningar enligt bl.a. följande författningar (en fullständigare förteckning ingår i budgetens kontoindelning för justitieministeriets förvaltningsområde):

- Rättshjälpslagen (257/2002)
- L om rättegång i brottmål (107/1998), 2 kap. 10 § och 9 kap. 1 a §
- Statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp (389/2002)
- L om skuldsanering för privatpersoner (57/1993)
- L och F om bestridande av bevisningskostnader med statens medel (666/1972 och 813/1972)
- L om rättsgenetisk faderskapsundersökning (378/2005), 20 § och statsrådets förordning om rättsgenetisk faderskapsundersökning (755/2005), 9 §
- L och F om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt (619/1996 och 729/1996)
- Konkurslagen (120/2004), 10 kap. 4 § 2 mom. och 11 kap. 3 §
- Språklagen (148/1922), 23 § och F angående verkställighet av språklagen (311/1922), 6 §

Arvoden och kostnadsersättningar till rättegångsbiträden, försvarare och stödpersoner

I statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp bestäms vad som skall framgå av den faktura som inges av biträden, försvarare och stödpersoner och vilka uppgifter som domstolen skall anteckna i domen eller beslutet. Utöver det som bestäms genom förordning meddelar justitieministeriet följande anvisningar om de uppgifter som skall antecknas i fakturan och om handläggningen av fakturan.

Biträden (gäller inte offentliga rättegångsbiträden), försvarare och stödpersoner (nedan *ersättningstagare*) skall till domstolen inge **en separat faktura i två exemplar för varje person som de har biträtt**.

Domstolen skickar **originalexemplaret** av fakturan till **servicecentralen**. Domstolen antecknar på fakturan de i avgörandet förordnade arvo-

den och kostnader som skall betalas av statsmedel specificerade enligt följande:

- arvode exklusive moms
- resekostnader exklusive moms
- övriga kostnader exklusive moms
- arvode, resekostnader och övriga kostnader totalt exklusive moms
- moms som skall betalas
- sammanlagt belopp som skall betalas (arvode, resekostnader, övriga kostnader samt moms).

Alla summor anges med en cents noggrannhet utan avrundning.

Mervärdesskatt

För bitrådets tjänster skall betalas moms enligt en skattesats på 22 %.

När momsen beräknas skall följande beaktas:

- På en momsskyldig ersättningstagares faktura skall enligt 4 § i mervärdesskatteförordningen (50/1994) finnas anteckningen "moms reg."
- Att ersättningstagaren hör till registret över momsskyldiga kan vid behov kontrolleras i företagsdatasystemets (FODS) offentliga informationstjänst (www.ytj.fi). Moms betalas bara om ersättningstagaren har hört till registret över momsskyldiga när uppgiften utfördes.
- Av fakturan skall också framgå det momsbelopp som skall betalas.
- Om det i fakturan ingår momsfria poster, skall de specificeras i fakturan (anteckna här moms 0 %). T.ex. i avgifter som bitrådet på huvudmannens vägnar har betalat till myndigheter (handläggningsavgifter, utdrag osv.) ingår ingen moms. På dessa bitrådets kostnader betalas inte heller moms.
- Om fakturan saknar en specificering av momsbeloppet, skall en sådan inkrävas separat.

I andra kostnader än avgifter till myndigheter ingår i allmänhet moms. En momsskyldig ersättningstagare betalar moms på resekostnaderna (också på kilometerersättningar för användning av egen bil).

Från de kostnader som betalats av en momsskyldig ersättningstagare avdras den betalda momsen (t.ex. i biljettpriserna [flyg, taxi, buss och tåg] ingår 8 % moms). Till den så beräknade skillnaden (kostnader exkl. moms) adderas arvodet. På denna summa betalas 22 % moms.

Exempel: Bitrådet lägger fram en faktura med följande innehåll:

yrkat arvode	750,00 €
kostnader (räkning för förhandlingstolkning bifogad)	122,00 €
resekostnader	39,00 € (km-ersättn. 100 km, 39 c/km)
	17,19 € (tågbiljett inkl. 8 % moms)
totalt	928,19 €
moms	204,20 €
slutsumma	1132,39 €

Åt biträdet betalas:

arvode	555,00 €
kostnadsersättning	100,00 € (t.ex. tolkens räkning exkl. moms)
resekostnader	39,00 € (km-ersättn. 100 km, 39 c/km)
	16,00 € (tågbiljett, minus 8 % moms)
arvode + kostn. exkl. moms	710,00 €
moms 22 %	156,20 €
totalt	866,20 €

Tillbakaräkningskoefficienter för momsen behövs ibland om man måste räkna ut momsbeloppet i en totalsumma. Koefficienterna är följande:

6 %	0,0566
8 %	0,0740
12 %	0,1071
17 %	0,1452
22 %	0,1803.

Specialfall

När en utländsk betalningsmottagare som är momsskyldig i sitt eget land (biträde eller t.ex. tolk) fakturerar för arbete som utförts i Finland, behandlas och antecknas fakturans arvode, kostnader och moms på ovan angivet sätt. Momsen betalas i detta fall av anslaget för rättshjälp.

Advokattjänster är enligt 68 § i momslagen immateriella tjänster. Immateriella tjänster beskattas inte i Finland om köparen har sin hemort utanför EU och tjänsterna överläts till ett annat än ett fast driftställe i Finland. Om den som skall biträdas har sin hemort utanför EU betalas inte moms till biträdet.

Statistik

På fakturorna från personer som får ersättningar med stöd av rättshjälpslagen antecknar domstolen följande uppgifter för statistiska ändamål:

- domstolens kod, ansvarsområdeskoden och domstolens avdelning
- i tvångsmedelsärenden och brottmål: koden för förfaringssättet i ärendet (diariekod), det år då ärendet blivit anhängigt och diarienumret vid den domstol som behandlar ärendet. I de brottmål i vilka ersättning betalas åt ett målsägandebiträde eller en stödperson enligt 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål, antecknas som diariekod RA. Utgifterna för dessa ärenden betalas av ett annat anslag.
- i tvistemål och ansökningsärenden: diarienumret och förfarandekoden i TUOMAS-systemet samt
- partsställningen i rättsinstansen i fråga
- uppgift om ersättningstagaren: biträde, försvarare, utredare, tolk, offentligt ombud enligt tvångsmedelslagen el. dyl. och ersättningstagarens behörighet. För tolkar antecknas ingen behörighet.
- uppgift om rättshjälp har beviljats kostnadsfritt eller mot partiell ersättning samt
- avgörandets skede.

Skuldtutredare I fråga om de arvoden och kostnader som skall betalas åt utredarna i ärenden som gäller skuldsanering för privatpersoner iakttas i övrigt samma förfarande som ovan, men i de statistiska uppgifterna antecknas endast skuldtutredarens behörighet.

Retroaktivt beviljad rättshjälp

De ersättningar som med stöd av 13 § 1 mom. i rättshjälpslagen skall betalas åt personer som beviljats en retroaktiv förmån, betalas med iakttagande i tillämpliga delar av samma förfarande som ovan.

Godkännande av faktura

Domstolens ordförande, medlem, notarie eller någon annan till uppgiften förordnad tjänsteman (t.ex. föredraganden) godkänner genom sin underskrift ersättningstagarens faktura att betalas enligt domstolens avgörande. Godkännandet omfattar också en siffer- och faktakontroll (JM:s ekonomistadga 1.2.2006 punkt 5.2.3 Godkännande av utgifter).

Den som godkänner fakturan ansvarar för att utbetalningsuppgifterna är riktiga.

När ersättningstagaren har skrivit sin faktura på justitieministeriets fakturablankett, görs anteckningarna om godkännande i de fält som finns tryckta nedtill på blanketten. Om ersättningstagaren har skrivit fakturan på en egen fakturablankett, skall för anteckningarna om godkännande och de statistiska uppgifterna den översta sidan av justitieministeriets fakturablankett nitas fast ovanpå fakturan, och på denna sida antecknas sedan de belopp som skall betalas ut samt de övriga uppgifter som vid domstolen skall antecknas på fakturan.

Domstolarna skall i samtliga fall skicka betalningsmottagarens faktura i original till servicecentralen. Den kan i vissa fall vara till hjälp när det utreds vem som skall få betalningen.

Domstolsavgifter

I ärenden som behandlas i domstol befrias den som får rättshjälp från de kostnader som nämns i 4 § i rättshjälpslagen. Handläggnings- och domstolsavgifter uppbärs inte av den som får rättshjälp, utan domstolarna ger ut expeditionerna utan avgift. Detta förfarande iakttas oberoende av om rättshjälp ges av ett privat biträde eller ett offentligt rättsbiträde.

Domstolsavgifter uppbärs inte heller om kunden har beviljats rättshjälp mot partiell ersättning.

Indrivning av ersättning hos motparten till den som beviljats rättshjälp

Enligt 22 § i rättshjälpslagen skall motparten till rättshjälpstagaren, om han förlorar målet, åläggas att ersätta staten för de kostnader i ärendet som med stöd av rättshjälpslagen förordnats bli betalda av statsmedel och för det offentliga rättsbiträdets beräknade arvode. För närmare information se Rättshjälpshandboken (<http://www.om.fi/13896.htm>).

Statens rättshjälpsbyrå meddelar det yrkade ersättningsbeloppet genom att förelägga domstolen en faktura. Eftersom rättshjälpsbyråerna är netobudgeterade, driver de själva in dessa kostnader och domstolen för in dem på samma sätt som privaträttsliga kostnader. För indrivningen ges rättshjälpsbyrån utan avgift en avskrift av domslutet eller beslutet för att användas som verkställighetshandling.

Fakturor som rättshjälpsbyrån lämnat till domstolen skall inte skickas till servicecentralen.

Om ett privat ombud har förordnats till biträde uppbär rättsregistercentralen de ersättningar som klientens motpart har dömts att betala till staten via domslutet.

När den förlorande motparten är finska staten, skall det när ersättningskyldigheten fastställs specificeras vilken statlig myndighet som har företrätt staten vid rättegången (t.ex. statskontoret, länsstyrelsen i X län).

Ersättning för rättegångskostnader med statsmedel till personer som frikänts från åtal

Anvisningar om utbetalningen av ersättning av statsmedel enligt 9 kap. 1 a § i lagen om rättegång i brottmål (107/1998) har skickats ut i ett brev till de allmänna domstolarna av 18.2.2000, Dnr 549/31/2000 JM. Som bilaga till brevet finns en blankett som kopieras och används för att till servicecentralen skicka in uppgifter om ersättningar som skall betalas ut. För dessa ersättningar finns ett eget anslag, och därför måste de anmälas på en egen blankett.

Efter högsta domstolens utslag 2004:135 har förfarandet ändrats på följande sätt: Om åklagaren söker ändring i avgörandet sänds blanketten till fullföljdsdomstolen utan underskrift. På detta sätt förmedlas till fullföljdsdomstolen informationen om en ev. ersättningstagares bankkontakt och samtidigt signaleras att ersättning inte har betalats. Om åklagaren inte söker ändring skickas blanketten till servicecentralen för betalning av en verkställbar ersättning.

Om svaranden enligt RBL skall få ersättning av statsmedel för inkomstbortfall, skall det specificeras på blanketten som skickas till servicecentralen. Den ersättning för inkomstbortfall som betalas till vittnen är reglerad genom förordning, men för den ersättning för inkomstbortfall som betalas på basis av RBL finns inget fastställt maximibelopp. Servicecentralen sörjer för skatteinnehållningen på ersättningarna.

Det ovan beskrivna förfarandet iakttas tills ändringarna i lagen om rättegång i brottmål träder i kraft (riksdagsbehandlingen pågår; sannolikt hösten 2006) och domstolen får nya föreskrifter om förfarandet i enlighet med den nya 9 kap. 1 a §.

Översättnings-, tolk- och sakkunnigarvoden

Översättningsarvoden som fastställts av en domstol i enlighet med språklagen, lagstiftningen om internationell rättshjälp eller rättshjälpslagen samt tolk- och sakkunnigarvoden betalas i tillämpliga delar på samma sätt som rättegångsbiträdenas fakturor. Domstolen avtalar helst skriftligen med tolken eller översättaren om arvodets storlek när denne vidtalas för uppdraget. På grund av konkurrenslagstiftningen är arvodesbeloppen inte reglerade.

Om tolken, översättaren eller motsvarande inte har inlämnat en egen faktura till domstolen, skrivs fakturan på en fakturablankett (blankett nr 2 för rättegångskostnader). Fakturablanketten kan ges åt tolken eller motsvarande redan då avtalet om uppgiften ingås.

Domstolarna skall se till att fakturorna har kommit in till servicecentralen en vecka före förfallodagen, eftersom arvoden till tolkar, översättare och sakkunniga bygger på privaträttsliga avtal och dröjsmålsränta skall betalas på dem.

Ersättningar på basis av konkurslagen

På basis av 10 kap. 5 § i konkurslagen betalas till boförvaltaren i arvode och kostnadsersättning högst 500 euro plus moms. Domstolen beslutar om arvodets och ersättningens belopp. För utbetalningen skall till domstolarna skickas in blanketten "Arvode och ersättning för kostnader som betalas till boförvaltaren av statens medel med stöd av 10:5 § KL". Blanketten finns i pdf-format.

Enligt 11 kap. 3 § i konkurslagen betalas de kostnader för konkursförfarandet som föranleds av den offentliga utredningen av statens medel. Beslut om ersättningen fattas av konkursombudsmannen. Konkursombudsmannens byrå skickar för betalning av kostnaderna till Justitieförvaltningens servicecentralens enhet i Tavastehus blanketten "Valtion varoista KonkL 11:3 §:n perusteella julkisselvittäjälle maksettava palkkio ja kustannusten korvaus" (finns bara på finska).

Faderskapsundersökningar, arvoden åt förlikningsmän o.dyl.

Justitieförvaltningens servicecentralens enhet i Tavastehus betalar ersättningar och arvoden enligt lagen och förordningen om rättsgenetisk faderskapsundersökning, lagen och förordningen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt samt lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag. Räkningarna skickas till servicecentralen på det sätt som föreskrivs i respektive förordning.

Genom förordning av statsrådet regleras vilka ersättningar som vid faderskapsundersökningar betalas till provtagaren (hälsovårdscentral el-

ler privat laboratorium) och till undersökningsanstalten. När provet tas vid en hälsovårdscentral får denna endast uppbära ersättning enligt förordningen. För dessa besök får inte uppbäras hälsovårdscentralavgift, eftersom det inte är frågan om ett besök inom den öppna sjukvården enligt betalningslagen.

Justitieförvaltningens servicecentral betalar enligt ovanstående ut också de ersättningar som justitieministeriet skall betala enligt 13 § 2 mom. i förordningen 729/1996.

Förskottsinnehållning

Enligt 19 § i statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp (389/2002) skall betalningsmottagaren se till att justitieministeriet har ett giltigt utdrag ur förskottsuppbördsregistret eller ett skattekort. Anteckningen i förskottsuppbördsregistret kontrolleras i dag av servicecentralen i företagsdatasystemets (FODS) offentliga informationsservice (www.ytj.fi).

Om betalningsmottagaren inte finns antecknad i förskottsuppbördsregistret verkställer servicecentralen förskottsinnehållning på fakturan.

Pensionspremier

Andra arvoden än tolkarvoden som omfattas av KoPL faller inom statens pensionsskydd från 1.1.1998, antingen enligt lagen om statens pensioner eller lagen om ordnande av pensionsskydd i statliga anställningsförhållanden som varar kortare tid än en månad.

I enlighet med 19 § i statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp är biträdena samt övriga betalningsmottagare skyldiga att själva se till att Justitieförvaltningens servicecentralens enhet i Tavastehus har de beskattningssuppgifter som gäller på betalningsdagen.

Betalningsmottagaren betalar företagarpension

Om betalningsmottagaren **inte finns antecknad i förskottsuppbördsregistret**, skall han eller hon meddela sina pensionsuppgifter till servicecentralen. Om betalningsmottagaren omfattas av pensionsförsäkring för företagare, skall han till servicecentralen skicka ett **intyg** från sin arbetspensionsanstalt över att han har en **giltig försäkring** enligt lagen om pension för företagare och om försäkringens bransch.

Betalningsmottagaren betalar inte företagarpension

Om betalningsmottagaren inte finns antecknad i förskottsuppbördsregistret och inte omfattas av lagen om pension för företagare, skall han underrätta servicecentralen om detta genom ett fritt formulerat brev.

Bevisningskostnader som betalas av statsmedel

Domstolarna

När man till ett vittne skall betala ersättning för bevisningskostnader av statens medel fyller domstolen i blankett nr 1 för rättegångskostnader, vilken används för att meddela servicecentralen mottagarens utanordningsuppgifter. I fråga om ersättningsbeloppen iaktas huvudsakligen resestadgan i statens kollektivavtal. Ett undantag utgör timgränserna för dagpenningar till vittnen, som är reglerade i 6 § i "F om bevisningskostnader".

Avsikten är att vittnet skall få blanketten, t.ex. av stämningssmannen eller biträdet, innan han kommer till domstolen. Då får domstolen en blankett med ifyllda person- och bankkontouppgifter vid rättens sammanträde. Om vittnet inte har fått en blankett att fylla i och han i domstolen inte minns sitt bankkontonummer eller om han har hunnit avlägsna sig från rättens sammanträde utan att ha gett uppgifter om sitt bankkonto, skall på blanketten antecknas hans personbeteckning och fullständiga adress.

Domstolarna skall se till att alla uppgifter på blanketten är så tydligt ifyllda att de inte i efterskott behöver kontrolleras och kompletteras. För servicecentralens bruk antecknas på blanketten uppgifter om domstolen och det eurobelopp som skall utbetalas. Blankettkopian kan användas som hjälp för memorialen.

Den som undertecknar blanketten (domstolens ordförande, medlem, notarie eller någon annan tjänsteman som har förordnats till uppgiften) godkänner utgiften. Det översta exemplaret av blanketten skickas till servicecentralen och kopian blir kvar i domstolen.

Den som undertecknar blanketten ansvarar för att utbetalningsuppgifterna är riktiga.

Bevisningskostnaderna kan emellertid enligt rättens prövning betalas genast i domstolen, om det finns särskilda skäl för detta. Som särskilda skäl kan betraktas t.ex. att vittnet omedelbart behöver pengar för returresan eller att det är svårt för honom att lyfta ersättningen på banken. Då betalas ersättningen kontant i domstolens kassa.

Som utgiftsverifikat för en kassautbetalning används ovan nämnda blankett, som ifylls på normalt sätt. Ersättningsmottagaren får kvittera blanketten, och i detta syfte nitas den fast på ett A4-ark. Då ryms på blanketten också behövliga bokföringsanteckningar.

En kontant utbetald vittnesersättning förs via ämbetsverkets konto för interna betalningar till utgift för servicecentralen. Vid domstolen bokförs utgiften som debet på konto 19952 och som kredit på kassakontot. Domstolen skickar som verifikat till servicecentralen den av mottagaren kvitterade kopian av blanketten för bevisningsersättning.

Om ett vittne eller en målsägande får en del av ersättningen kontant och en del som kontoöverföring i efterskott, fyller man i en separat blankett för vardera utbetalningen.

Ersättning till ledsagare I 4 § i lagen om bestridande av bevisningskostnader med statens medel sägs: "Behöver vittne eller målsägande eller dennes lagliga ställföreträdare, som erhåller ersättning av statens medel, ledsagare för att kunna inställa sig vid domstolen, utgår ersättning även till ledsagaren i enlighet med i denna lag stadgade grunder." En syn- eller hörselskadad, rörelsehämmad eller motsvarande person kan behöva en ledsagare för att kunna komma till domstolen.

En invånare i ett skolhem el. dyl. kan också behöva en ledsagare för att komma till domstolen. Annars kan det t.ex. finnas risk för att personen i fråga rymmer. Personen är dock i sig kapabel att komma till domstolen utan ledsagare. I dessa fall betalas inte ersättningar av statens medel till ledsagarna.

Polisinrättningarna Beslut om att betala **förskottsersättning för bevisningskostnader** till ett vittne fattas vid häradsämbe- tets polisinrättning. Besluten skrivs ut med hjälp av en elektronisk blankett, som fylls i på dator. Blanketten har fyra delar. Varje exemplar skall undertecknas.

Förskott betalas i första hand som **kontoöverföringar**. Om mottagaren inte har något bankkonto, betalas förskottet som en betalningsanvisning. Om mottagaren kommer till polisinrättningen och ber att få förskott så sent före avfärden till rätten, att det inte finns tid för någotdera av de ovan nämnda betalningssätten, betalas förskottet ut från polisinrättningens kassa. Förskott ur kassan betalas endast under tjänstetid.

Polisinrättningen kan också från en resebyrå beställa de biljetter och hotellinkvarteringar osv. som förskottstagaren behöver för resan. Då behöver endast förskott för kostnader för uppehälle (dagtraktamente) betalas ut. Resebyråns faktura skall skickas direkt till polisinrättningen, där den godkänns, varefter den skickas till Justitieförvaltningens servicecentrals enhet i Tavastehus för betalning. Med fakturan skickas ett exemplar av förskottsbeslutet, där slutsumman på resebyråns faktura finns antecknad under punkten "Förskott beviljat för resekostnader".

Vilket betalningssätt som har använts och om resebiljetter eventuellt har anskaffats anges med ett kryss på blanketten.

Polisinrättningen faxar den ifyllda och undertecknade blanketten till domstolen för kännedom och till servicecentralen för betalning.

Servicecentralen betalar kontoöverföringen eller betalningsanvisningen till förskottstagaren. Om förskott har betalats ur polisinrättningens kassa, fyller polisinrättningen i fakturan på blanketten, och servicecentralen betalar in summan på polisinrättningens konto.

Återindrivning av bevisningskostnader till staten

Om den av domstolen förordnade ersättningen för bevisningskostnader sänks i fullföljdsdomstolen eller om domstolen förordnar att förskottsbetalningen skall återbetalas (t.ex. för att ett vittne som erhållit förskott inte har kommit till domstolens sammanträde), drivs den in med iakttagande av förfarandet för indrivning av ersättningar till staten, dvs. genom domslutet, eller när det gäller högsta domstolen med utdrag ur bötesförteckningen.

Skattefrihet för ersättning av bevisningskostnader

Enligt 92 b § 1 punkten i inkomstskattelagen (1535/1992, Å 528/2005) utgör en ersättning enligt lagen om bestridande av bevisningskostnader med statens medel för kostnader för resa och uppehälle samt för ekonomisk förlust inte skattepliktig inkomst. Detta skall beaktas vid fastställande av beloppet för en ersättning för ekonomisk förlust.

Researrangemang och ersättningar för vittnen och målsägande som inkallas från utlandet

När domstolen inkallar ett vittne eller en målsägande som ålagts att personligen inställa sig från utlandet och när den inkallade har rätt att av statens medel få ersättning för rese- och andra kostnader, kan domstolen anlita en resebyrå för researrangemangen. Domstolen underrättar resebyrån om vittnets eller målsägandens avreseort och om den tidpunkt då han skall stå till domstolens disposition. Likaså meddelas när personen kan avlägsna sig. Resebyrån sköter också eventuella hotellreserveringar. Resebyrån uppgör en resplan, enligt vilken domstolen t.ex. kan beräkna de dagtraktamenten som skall betalas åt vittnet eller målsäganden.

Biljetterna skickas på lämpligt sätt till vittnet eller målsäganden, t.ex. så att de levereras till en resebyrå i närheten av hans boningsort.

Resebyrån skickar till domstolen en räkning över vittnets eller målsägandens rese- och hotellkostnader. Fakturan godkänns vid domstolen och skickas till servicecentralen för betalning.

Om vittnet eller målsäganden behöver dagtraktamente i förskott, skall domstolen meddela vittnets eller målsägandens detaljerade personuppgifter och uppgifter om hans bankkontakter till servicecentralen. Vid betalning till en bank i utlandet måste bankens kontaktuppgifter vara mer fullständiga än vid en betalning inom Finland. Vid **betalning till utlandet** skall följande uppgifter lämnas till servicecentralen:

- betalningsmottagarens namn och fullständiga adress
- kontoinnehavarens namn, om annat än betalningsmottagarens
- bankkontots nummer i IBAN-form (20 tecken)
- SWIFT-koden
- bankens fullständiga namn och adress
- landet.

Vid dessa internationella betalningar skall beaktas att de måste finnas hos servicecentralen för betalning **ungefär en månad** innan vittnet eller målsäganden borde ha pengarna till sitt förfogande. Endast med så lång karens kan det säkerställas att vittnet eller målsäganden får pengarna i tid.

Blanketter

Justitieministeriet har fastställt följande formulär för blanketter för rättegångskostnader:

- Bevisningskostnader som betalas med statsmedel (blankett nr 1)
- Faktura (blankett nr 2)
- Följebrev till blankett för rättegångskostnader (blankett nr 3)

Domstolarna beställer blanketterna avgiftsfritt från Edita Abp. Rättegångsbiträden, försvarare, stödpersoner, tolkar, översättare, förlikningsmän m.fl. får de blanketter de behöver av domstolarna.

Skickande av fakturor och blanketter för rättegångskostnader till servicecentralen

Räkningar och blanketter för bevisningskostnader som betalas med statsmedel skickas till servicecentralen så ofta som möjligt, **gärna dagligen men minst en gång i veckan**. När domstolarna skickar fakturor som skall betalas o.dyl. till servicecentralen så snabbt som möjligt, får mottagarna också sin betalning snabbare.

När domstolarna skickar ovan nämnda blanketter till servicecentralen skall de använda blankett nr 3, följebrev till blanketter för rättegångskostnader.

Justitieförvaltningens servicecentralens enhet i Tavastehus har följande adress:

Justitieförvaltningens servicecentral
Tavastehuskontoret
PB 214
13101 TAVASTEHEUS

Frågor

Frågor om betalningarna besvaras vid servicecentralens användarstödnnummer 01036 50520 eller via e-postadressen PKoikeudenkayntikutannukset@om.fi

Denna anvisning finns i elektronisk form som pdf-fil i den del av författningsdatabanken (Finlex) som innehåller myndighetsnormer på adress www.finlex.fi/normit/index.HTML.

Avdelningschef
Överdirektör

Kari Kiesiläinen

Ekonomiinspektör

Anja Leino